

Kineska nacionalna knjižnica u Pekingu

Matošević, Brigita

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:131:011972>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-28**

Sveučilište u Zagrebu
Filozofski fakultet
University of Zagreb
Faculty of Humanities
and Social Sciences

Repository / Repozitorij:

[ODRAZ - open repository of the University of Zagreb
Faculty of Humanities and Social Sciences](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA INFORMACIJSKE I KOMUNIKACIJSKE ZNANOSTI
Ak. god. 2021./2022.

Brigita Matošević

Kineska nacionalna knjižnica u Peking

Završni rad

Mentor: izv. prof. dr. sc. Ivana Hebrang Grgić

Zagreb, kolovoz 2022.

Izjava o akademskoj čestitosti

Izjavljujem da je ovaj rad rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na istraživanjima te objavljenoj i citiranoj literaturi. Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog rada, te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Također izjavljujem da nijedan dio rada nije korišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

(potpis)

Sadržaj

Sadržaj.....	ii
1. Uvod.....	1
2. Povijest.....	2
2.1. Nastanak prvih kineskih knjižnica	2
2.2. Razvoj modernih kineskih knjižnica	2
2.3. Začeci nastanka Kineske nacionalne knjižnice u Pekingu	3
3. Glavna zgrada i komponente Kineske nacionalne knjižnice	6
4. Temeljne zadaće i usluge Kineske nacionalne knjižnice	9
5. Knjižnična zbirka	10
5.1. Pregled knjižnične zbirke NLC-a.....	11
5.2. Strategija razvoja knjižnične zbirke NLC-a	11
5.3. Očuvanje knjižnične zbirke NLC-a i nasljeđe kulture	12
6. Bibliografska djelatnost NLC-a	15
7. Digitalni sustav NLC-a i nacionalna digitalna knjižnica	17
8. Ljudski resursi i znanstveno-istraživačke aktivnosti	19
9. Međunarodna perspektiva i suradnje	20
10. Zaključak.....	21
11. Literatura.....	22
Sažetak	25
Summary	26

1. Uvod

Živimo u dobu gdje je znanje najpristupačnije i važnije nego ikad. Knjižnice, kao riznice znanja oduvijek su od ključne važnosti u društvu. Od promicanja pismenosti i obrazovanja do očuvanja starih zapisa i kulturne baštine. Danas se knjižnicama koriste ljudi u svim sferama društva, bez obzira na njihovu dob, profesiju itd. U modernom dobu s obiljem novih informacija, knjižnice pomažu društvu održavajući i šireći relevantne informacije prema potrebi. Generiranjem novih izvora informacija, uključujući i web bazirane resurse, dolazi do velike promjene u ulozi i tipu knjižnica.

Većina zemalja ima jednu nacionalnu knjižnicu, a neke imaju i više nacionalnih knjižnica. Zadaća nacionalnih knjižnica je prikupljanje i čuvanje cjelokupne tiskane ili objavljene građe neke zemlje, kao i prikupljanje svega što je objavljeno u drugim zemljama, a vezano je uz tu zemlju (pripadnici određenih naroda ili autori) (Hrvatska enciklopedija, 2021). U ovom radu bit će opisana Kineska nacionalna knjižnica u Pekingu (NLC).

Narodna republika Kina, zemlja bogate povijesti i tradicije, nalazi se u istočnoj Aziji te je najmnogoljudnija zemlja svijeta s više od 1,4 milijarde stanovnika. U Pekingu, glavnom gradu Narodne republike Kine, živi više od 21 milijuna ljudi. Grad je sastavni dio kineske povijesti tijekom proteklih osam stoljeća, te je ostao kao najrazvijenije kulturno središte u Kini unatoč čestim političkim promjenama u zemlji tijekom prvih desetljeća 20. stoljeća (Chang & Bonavia, 2022). Jednako kao što su i zemlja te glavni grad zanimljiva mjesta s dugačkom povijesti, tako je i nacionalna knjižnica u Pekingu. Kineska nacionalna knjižnica nastala je kao posljedica prijedloga znanstvenika *Qing* dinastiji nakon reformi i zapadnjačkog učenja početkom 20. stoljeća, te je prethodnica Metropolitanske knjižnice, osnovana 9. rujna 1909. godine, a otvorena javnosti 27. kolovoza 1912. godine (National Library of China, n.d.)

U ovom radu bit će prikazana kratka povijest kineskih knjižnica, povijest Kineske nacionalne knjižnice, opisat će se zgrada knjižnice te njezine 4 komponente, navest će se suvremene zadaće i usluge knjižnice, zatim će se prikazat knjižnična zbirka, kao i strategija razvoja zbirke i očuvanje građe, bibliografska djelatnost, proces razvoja digitalizacije, ljudski resursi i znanstveno-istraživačke aktivnosti knjižnice te međunarodna suradnja.

2. Povijest

2.1. Nastanak prvih kineskih knjižnica

Prve kineske knjižnice nastaju otprilike u istom vremenu (prvim tisućljećima) kada nastaju i prve knjižnice u Mezopotamiji i Egiptu, bez doticaja jednih s drugima. Kinezi su kao narod bili napredniji od drugih zemalja; izumili su papir u modernom smislu, svilu, pamuk, bili su vrsni obrtnici i inženjeri, imali su veći broj školovanih ljudi naspram drugih dijelova svijeta itd. Također su zaslužni za stvaranje tehnika za proizvodnju knjiga, tj. tehnike tiskanja te korištenje materijala za umnažanje tekstova. Osim toga, pismo su počeli koristiti već u 3. st. pr. Kr. Međutim, same knjižnice su se pojavile relativno kasno u odnosu na pojavu knjiga zbog nepraktičnog i skupog materijala te kompleksnosti kineskog pisma (Stipanov, 2010).

Prve kineske knjižnice su iz dinastije *Shang*. Već je 1041. g. pr. Kr. postojala kraljevska knjižnica, koja je sadržavala zbirku najranijih dokumenata napisanih na životinjskim kostima i oklopima kornjače (History of Chinese Libraries, n.d.). Među prvim poznatijim knjižnicama u Kini su one iz vremena dinastije *Zhou*. Navedene knjižnice su bile povezane s vjerskim ceremonijama. Važno je naglasiti kako su općenito prve knjižnice bile arhivskog tipa, a koristili su ih carska vlast i feudalne države. Nadalje, nastaje Carska knjižnica, koja je čuvala, prepisivala, katalogizirala i tiskala knjige. Bogate obitelji osnivaju i *shuke*, tj. privatne udruge knjižnica. Razvoj knjižnica ovisio je ponajviše o dobroj volji i naklonosti kineskih careva. Unatoč tomu, danas nažalost većina kineskih knjižnica nije sačuvana zbog raznih sukoba i nemira tijekom prošlosti.

Ujedinjenjem zemlje i standardizacijom pisma došlo je do cvata knjižnica. Nakon 7. stoljeća, razvojem tiskarskih i izdavačkih djelatnosti, nastaju mnoge knjižarske mreže. Dakako, Carska knjižnica i dalje je imala glavnu ulogu. Zahvaljujući mirnom periodu tog doba, pozitivnog utjecaja budizma i tehnološkim inovacijama, omogućen je nastanak i razvoj mnogih knjižnica (Stipanov, 2010).

2.2. Razvoj modernih kineskih knjižnica

Razvoj prvih modernih kineskih knjižnica nastaje kao posljedica poraza Kine u Opijumskim ratovima. Pod utjecajem unutarnjih i vanjskih čimbenika, došlo je do knjižničnih reformi koje su omogućile razvoj modernih knjižnica, ali i knjižničarstva u Kini. Tako su se mnogi kineski znanstvenici zalagali za promoviranje i preuzimanje zapadnjačkih ideja i praksi u

knjižnicama jer su uvidjeli neophodnost stvaranja nacionalnog knjižničnog sustava. Vanjski utjecaji su bili zapadnjački misionari. Prvu kinesku modernu knjižnicu *Shanghai Xujiahui Tu Shu Guan* osnovala je 1847. godine kršćansko katolička zajednica. Nastankom Republike Kine 1912. godine, do izražaja dolaze razni pokreti koji su bili direktni uzrok brzog nastanka knjižnica. Ministarstvo obrazovanja također utječe na nastanak i razvoj mnogih knjižnica u Kini. Međutim, nakon 1937. godine većina knjižnica je bila ili oštećena ili uništena u ratu zbog japanske invazije (Yi, 2013). Veliki je doprinos donijela Mary Elizabeth Wood koja je osnovala prvu školu bibliotekarstva te dala temelje razvoja modernog knjižničarstva u Kini (Lin, 1985). Nadalje, osnutkom Narodne republike Kine 1949. godine, knjižnice su se kontinuirano razvijale sve do 1960. godine, kada je nastupila ekonomska kriza i došlo do prirodnih katastrofa. Međutim, zahvaljujući kampanji „Veliki skok naprijed“ došlo je do povećanog broja narodnih knjižnica od 1958. do 1961. godine. Razvoj knjižnica ponovno stagnira početkom Kulturne revolucije od 1966. do 1976. godine. Nakon 1978. godine, zahvaljujući reformama i otvorenju prema vanjskom svijetu, kineske knjižnice su se rapidno krenule razvijati (Yi, 2013).

2.3. Začeci nastanka Kineske nacionalne knjižnice u Peking

Zahvaljujući utjecaju reformi i zapadnjačkog učenja koje se širilo na istok, početkom 20. stoljeća pojedini su znanstvenici predložili caru *Qing* dinastije da osnuje knjižnice i sveučilišta s nadom da će poticati nacionalnu kulturu i uvesti najsuvremeniju znanost i tehnologiju u Kinu. Car *Xuantong* je prihvatio taj prijedlog te je 9. rujna 1909. godine Metropolitanska knjižnica odobrena za izgradnju u hramu *Guanghua* u Peking, a *Miao Quansun* imenovan je carskim knjižničarem. Knjižnicu je nakon Revolucije iz 1911. godine preuzelo Ministarstvo obrazovanja, ali je tek 27. kolovoza 1912. godine otvorena javnosti. Prikaz knjižnice može se vidjeti na slici 1 (National Library of China: an Introduction, n.d.).

Slika 1. Metropolitanska knjižnica u hramu *Guanghua* (NLC Archives Office, n.d.).

Imala je jednim dijelom funkciju nacionalne knjižnice jer je 1916. godine počela dobivati legalne kopije kineskih publikacija, a 1917. godine premještena je u ulicu *Fangjiahutong* (National Library of China: an Introduction, n.d.). Kako je knjižnica bila u izoliranoj lokaciji, Ministarstvo obrazovanja je privremeno obustavilo knjižnične usluge javnosti kako bi pronašlo prikladniju lokaciju, te je tako 1913. godine u lipnju otvoren novi ogranak knjižnice koji je 1929. godine predan u nadležnost Pekinga. Ogranak knjižnice promijenio je ime u Prva gradska knjižnica Pekinga, a kasnije je postala „Glavna knjižnica“. U međuvremenu se Metropolitanska knjižnica ponovno otvorila 26. siječnja 1917. godine, a zbirka joj je bila znatno veća. Nadalje, 1926. godine Kineska zaklada za promicanje obrazovanja i kulture osnovala je Pekinšku knjižnicu, koja je naknadno promijenila ime u Pekinšku *Beihai* knjižnicu (Lin, 1998). U srpnju 1928. godine Metropolitanska knjižnica je preimenovana u Nacionalnu knjižnicu Pekinga te premještena u Juren Hall u tadašnjem carskom vrtnom kompleksu *Zhongnanhai*. U kolovozu 1929. godine knjižnica je spojena s Pekinškom *Beihai* knjižnicom preuzimajući ime prve knjižnice. 1931. godine izgrađeni su novi prostori za knjižnicu u ulici *Wenjin*, koji danas čini knjižnični ogranak Kineske nacionalne knjižnice, odnosno Knjižnicu drevnih knjiga, a prikazana je na slici 2 (National Library of China: an Introduction, n.d.).

Slika 2. Zgrada Knjižnice drevnih knjiga u ulici *Wenjin* (Lemi, n.d.).

Time je knjižnica postala najveća i najnaprednija knjižnica u Kini (National Library of China: an Introduction, n.d.). Za vrijeme Drugog kinesko-japanskog rata knjižnica je prošla kroz brojne selidbe osoblja i zbirke prema jugu, te su se po Kini otvarali uredi, međutim nakon pobjede Kine uredi su se postupno zatvarali te je jedan dio zbirke vraćen u Peking. Osim toga, knjižnica je u tom periodu nailazila na dosta ekonomskih poteškoća, sve do oslobođenja Pekinga od vlade Republike Kine u veljači 1949. godine. Osnutkom Narodne republike Kine,

knjižnica je završila pod vodstvom Ministarstva kulture, a 27. rujna 1949. godine ime je promijenjeno u Pekinška nacionalna knjižnica (National Library of China, n.d.). Zatim je 6. ožujka 1950. godine preimenovana u Nacionalnu knjižnicu Pekinga. Iduće godine, 12. lipnja preimenovana je u Pekinšku knjižnicu (National Library of China: an Introduction, n.d.). Knjižnica je u lipnju 1958. godine prebačena u pekinšku vlast, a vraćena Ministarstvu u studenom 1960. godine. Knjižnica se ubrzano razvijala sve do 1966. godine, kada je nastupila Kulturna revolucija čime je došlo do ponovnog premještaja knjižnice, a krajem 1968. godine skoro su svi ogranci knjižnice bili zatvoreni što dovodi do stagnacije. Ponovno dolazi i do premještaja osoblja 1969., sve do 1971. godine kada se napokon otvara i knjižnica. Nakon Kulturne revolucije, knjižnica se ponovno ubrzano razvija (National Library of China, n.d.). 13. siječnja 1981. usvojila je naziv Kineska nacionalna knjižnica za svoje međunarodne aktivnosti (Lin, 1998). Kako bi zadovoljio brzo rastuće društvene potrebe, premijer *Zhou Enlai* predložio je i ujedno odobrio izgradnju nove zgrade knjižnice u južnom dijelu koja se danas nalazi pokraj mosta *Baishiqiao*. Nova zgrada otvorena je za javnost 1987. godine, a prikazana je na slici 3 (National Library of China: an Introduction, n.d.).

Slika 3. Južna zgrada (dio) knjižnice NLC-a, kraj mosta *Baishiqiao* (NLC Archives Office, n.d.).

12. prosinca 1998. godine Državno vijeće je odobrilo da se kineski naziv knjižnice promijeni u *Zhong Guo Guo Jia Tu Shu Guan* (Kineska nacionalna knjižnica), što je značilo da će knjižnica u 21. stoljeću preuzeti važnije obaveze promicanja nacionalne kulturne i znanstvene baštine (National Library of China: an Introduction, n.d.).

3. Glavna zgrada i komponente Kineske nacionalne knjižnice

Danas se glavna (sjeverna) zgrada Kineske nacionalne knjižnice nalazi u *Haidian* okrugu (National Library of China, n.d.).

Današnja Kineska nacionalna knjižnica sastoji se od novog objekta površine 80 000 kvadratnih metara, koji je dovršen 2008. godine i ima kapacitet pohrane od 12 milijuna primjeraka građe. Kineska nacionalna knjižnica proširena je novom zgradom dodavanjem drugog trakta u tu novu zgradu. Postojeća knjižnica koja je zaštićena kao povijesni spomenik ostat će netaknuta i bit će spojena na novi trakt svjetlosnim mostovima (World-architects, n.d.).

Pobjednička prijava na globalnom natječaju za gradnju nove zgrade Kineske nacionalne knjižnice bio je dizajn *KSP Jürgen Engel Architekten*. Knjižnica ima trodijelni dizajn koji se sastoji od čvrstih temelja, staklenog središnjeg dijela koji okružuje strukturalne jezgre s površinom na vrhu obloženog čelikom, a sam dizajn predstavlja prošlost, sadašnjost i budućnost. Kameni temelji zgrade gdje se nalaze knjige i dokumenti predstavljaju bogatu kinesku tradiciju. Prikaz glavne zgrade knjižnice može se vidjeti na slici 4 (Wong, 2016).

Slika 4. Glavna (sjeverna) zgrada knjižnice NLC-a s trodijelnim dizajnom (China Railway Construction Engineering Group, n.d.).

Prostor za javno informiranje, pristup čitaonicama, predvorju i kafiću nalaze se u ostakljenom središnjem dijelu, a digitalna knjižnica smještena je u prostoriji obloženoj čelikom. Protupotresna čelična krovna konstrukcija, dimenzija 120 x 105 metara i težine 10 388 tona, izgrađena je kao čelični rešetkasti okvir. Šest ojačanih jezgri prenosi ovo opterećenje na bazu, omogućujući tako dojam lebdećeg stropa bez stupova iznad velike čitaonice, prikazane na slici 5 (Wong, 2016).

Slika 5. Velika čitaonica u glavnoj zgradi knjižnice (NLC Centennial Events Office, n.d.).

Dizajn Kineske nacionalne knjižnice uključuje tradicionalne kineske arhitektonske elemente. Temelji zgrade, raspored stupova i lebdeći strop stilski su elementi korišteni u kineskoj arhitekturi, koji su u pravilu bili rezervirani za najznačajnije, uglavnom javne objekte (World-architects, n.d.).

S površinom od 280 000 kvadratnih metara, Kineska nacionalna knjižnica je treća najveća nacionalna knjižnica na svijetu. Obuhvaća četiri komponente: sjevernu zgradu (dio) knjižnice, južnu zgradu (dio) knjižnice, Knjižnicu drevnih knjiga i Dječju knjižnicu.

Sjeverna zgrada knjižnice obuhvaća referentne zbirke, izložbenu dvoranu *Youwen*, usluge posudbe kineskih knjiga, izložbenu dvoranu *Jigu*, usluge čitaonice kineskih knjiga, seminarsku dvoranu, ormariće, infopultove, Dječju knjižnicu, usluge fotokopiranja, toalete, interaktivno područje za doživljaj digitalne knjižnice, OPAC usluge (National Library of China, n.d.) („akronim od engl. *Online Public Access Catalogue*, računalni katalog knjižnice namijenjen javnosti i dostupan s bilo kojeg umreženoga računala.“) (Hrvatska enciklopedija, 2021), usluge pomoći i podrške čitateljima, registraciju čitatelja, audio-vizualni prostor, čitaonicu sa zbirkom magistarskih, doktorskih i ostalih završnih znanstvenih radova, kineske novine, kineske časopise te čitaonicu sa zbirkom etničkih manjina Kine te jezične zbirke.

Dječja knjižnica nalazi se u sjevernom dijelu knjižnice te nudi bogatu dječju literaturu za mlade čitatelje i redovito održava različite oblike promocije dječjeg čitanja. Osim toga, postoji i nacionalna dječja digitalna knjižnica koja nudi platformu za online čitanje za mlade.

Južna zgrada knjižnice uključuje registraciju čitatelja, čitaonicu rijetkih knjiga i posebnih zbirki, čitaonicu književnosti *Dunhuang*-a i *Turpan*-a, nacionalni muzej klasičnih knjiga, čitaonicu s publikacijama Tajvana, Hong Konga i Makaa, prvu čitaonicu stranih publikacija,

opću čitaonicu, drugu čitaonicu stranih publikacija, čitaonicu međunarodnih izdanja, čitaonicu s katalogom mikrooblika, uslužni centar za dostavu dokumenata, informacijski servisni centar, treću čitaonicu stranih publikacija, čitaonicu međunarodnih doniranih knjiga, čitaonicu japanskih publikacija, čitaonicu godišnjaka i novih kronika, čitaonica pravnih referenci i istraživački centar za inozemne kineske studije.

Što se tiče Knjižnice drevnih knjiga, u *Linqiong* zgradi nalazi se čitaonica genealogija i starih kronika, ormarići te toaleti, dok se u *Weijin* zgradi nalaze dvorane za predavanje, ormarići, registracija čitatelja i čitaonica drevnih knjiga (National Library of China, n.d.).

4. Temeljne zadaće i usluge Kineske nacionalne knjižnice

Nacionalni bibliografski centar, nacionalni centar za očuvanje i konzervaciju drevnih knjiga i nacionalni muzej starih knjiga sve su funkcije Kineske nacionalne knjižnice, koja također služi kao repozitorij za sve publikacije u zemlji. Prikupljanje i čuvanje domaćih i stranih publikacija, nacionalna koordinacija rada na zaštiti i konzervaciji dokumenata, pružanje informacijskih i referentnih usluga središnjoj vlasti, državnim tijelima, društvenim organizacijama i široj javnosti, istraživanje teorija i razvoj knjižničarstva te biti uzor drugim knjižnicama u Kini među glavnim su odgovornostima Kineske nacionalne knjižnice. Posljednje, ostvarivanje svoje uloge u promicanju globalne kulturne razmjene kroz sudjelovanje u aktivnostima IFLA-e (National Library of China, n.d.) („akronim od engl. *International Federation of Library Associations and Institutions*, Međunarodna federacija knjižničarskih društava i ustanova, samostalna nevladina i neprofitna organizacija koja zastupa interese knjižničara i njihovih korisnika u cijelome svijetu.“) (Hrvatska enciklopedija, 2021) i drugih sličnih međunarodnih organizacija, kao i poticanje suradnje i razmjene s drugim knjižnicama u zemlji i inozemstvu.

Kineska nacionalna knjižnica nudi usluge središnjoj vladi, državnim vlastima, važnim institucijama za znanstveno istraživanje, obrazovanje i proizvodnju, kao i široj javnosti te knjižničarskoj zajednici u Kini. Knjižnica također nudi osobama s invaliditetom pristup knjižničnim resursima putem „kineske digitalne knjižnice za osobe s invaliditetom“ te „kineske digitalne knjižnice za osobe s oštećenjem vida“. Osim toga, redovito održava tečajeve obuke za starije građane i nudi usluge kulturnog obrazovanja na daljinu za posebne skupine (National Library of China, n.d.).

5. Knjižnična zbirka

Kineska nacionalna knjižnica dom je golemim, opsežnim i bogatim zbirkama na stranim jezicima kao i velikom broju rijetkih knjiga. Zbirka Kineske nacionalne knjižnice bila je rangirana kao sedma među nacionalnim knjižnicama u svijetu. Njezina zbirka stranih jezika rangirana je kao prva u Kini, dok je kineska zbirka prva u svijetu.

Od dinastije *Song*, Kineska nacionalna knjižnica je naslijedila sve kraljevske zbirke, zajedno s brojnim privatnim zbirkama poznatih ljudi, otkako su bile dinastije *Ming* i *Qing* (National Library of China, n.d.). Natpisi na životinjskim kostima i oklopima kornjača iz dinastije *Shang* koji datiraju prije 3000 godina, među njezinim su najstarijim zbirkama. Milijuni rijetkih knjiga, natpisa, epigrafa, drevnih zemljovida, atlasa, *Dunhuang* rukopisa, revolucionarnih povijesnih dokumenata, lokalne povijesti i genealogija dio su bogatih i jedinstvenih zbirki Kineske nacionalne knjižnice (Gu, 2011). Osim toga, Kineska nacionalna knjižnica sadrži četiri jedinstvene zbirke, a to su *Dunhuang* rukopisi, *Yongle* enciklopedija, *Siku Quanshu* (*Complete Library of the Four Branches of Literature*) te *Zhaocheng Jin Tripitaka*, koja se može vidjeti na slici 6 (National Library of China, n.d.).

Slika 6. Primjerak jedne stranice iz jedinstvene zbirke *Zhaocheng Jin Tripitaka* (World Digital Library, n.d.).

NLC prikuplja sve kineske službene publikacije u skladu s načelom "Sveobuhvatna zbirka kineskih izvora, selektivna zbirka izvora na stranim jezicima." Između ostalog, veliku pozornost posvećuje prikupljanju neautoriziranih publikacija u Kini. Od 1920-ih godina NLC prikuplja strane knjige i periodiku, a 40 posto cjelokupne zbirke čine dokumenti pisani na

123 strana jezika (National Library of China, n.d.). NLC također prikuplja značajnu količinu publikacija stranih vlada i međunarodnih organizacija, npr. Svjetske banke, Svjetske trgovinske organizacije, Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva itd. NLC prikuplja velik broj mikrooblika, audiovizualne građe i multimedijских izvora kako su mediji i informacijska tehnologija napredovali. NLC također digitalizira svoje posebne zbirke i ima pretplatu na bazu elektroničkih serijskih publikacija i monografija (Gu, 2011).

5.1. Pregled knjižnične zbirke NLC-a

Ukupna fizička zbirka knjižnične zbirke NLC-a (od prosinca 2021. godine) sadrži 42 301 505 svezaka i predmeta. Monografija na kineskom jeziku ima ukupno 13 739 612 svezaka, a monografija na stranim jezicima ima 4 441 866 svezaka. Sveukupno je 18 181 478 svezaka monografija. Kineskih periodika ima 8 930 746 svezaka, a periodika na stranim jezicima ima 7 207 180 svezaka. Sveukupno je to 16 137 926 svezaka. Kineskih novina je 206 430 uvezanih svezaka a novina na stranim jezicima 103 542 uvezanih svezaka. Sveukupni broj novina je 309 972. Ukupni međubroj jedinstvene zbirke je 5 325 430 svezaka i predmeta. Nadalje, broj mikrooblika je 1 729 967 kolutova i kartica. Audiovizualnu građu sačinjava 493 887 diskova i kasete, a elektroničkih publikacija je 122 845.

Što se tiče zbirke digitalnih izvora, od prosinca 2021. godine, NLC-ev ukupan kapacitet digitalnih izvora je 2 497.98 TB. Ukupan iznos e-knjiga je 2 181 256 naslova, e-periodika 55 884 naslova, a e-novina 3 553 naslova. Nadalje, pohranjene su i jedinstvene zbirke koje uključuju digitalne kronike, kamene natpise, proročanske kosti, kamene natpise proročanskih kostiju, stare fotografije, rijetke knjige, *Dunhuang* dokumente, rukopise i pisma, genealogije, doktorske disertacije i magistarske radove, konferencijske radove te „ostalo“. Pod „ostalo“ spadaju novogodišnje slike, *Overseas Returning Rare Books*, Tangutske drevne knjige te karte i atlasi. Ukupna količina jedinstvene zbirke je 19 674 172 naslova, svezaka i radova. Digitalni izvori uključuju i audio-vizualne izvore od kojih je video izvora 1 919 972 komada, a audio izvora u trajanju od 199 412 sati (National Library of China, n.d.).

5.2. Strategija razvoja knjižnične zbirke NLC-a

Prema podacima iz 2011. godine, knjižnična zbirka NLC-a dijeli se na 4 opće kategorije, a to su: primjerci za čitanje, primjerci za posudbu, primjerci za očuvanje i primjerci osnovne

zbirke. Primjerci za posudbu koriste se u svrhu posuđivanja, a nakon nekog vremena mogu se otpisati, ovisno o tome kako se koriste. Primjerci za očuvanje prikupljaju se radi trajnog čuvanja i nisu dostupni za posudbu, dok se primjerci osnovne zbirke koriste samo za korištenje u čitaonici. Primjerci osnovne zbirke i primjerci za očuvanje čine trajnu imovinu knjižnice. Prvi primjerci svih kineskih publikacija općenito se smatraju primjercima za očuvanje, drugi primjerci primjercima osnovne zbirke, a preostali primjerci onima za čitanje ili posudbu. NLC ima samo jedan primjerak većine naslova koje je otkupila iz zbirke stranih jezika.

Kineska nacionalna knjižnica nabavlja nove publikacije na kineskom jeziku obveznim primjerkom, donacijama i kupnjom, a nove strane publikacije također kupnjom i donacijama te međunarodnom razmjenom. U Kini ne postoji službeni zakon o obveznom primjerku, ali su Državno vijeće i Opća uprava za tisak i publikacije (GAPP) izdali niz propisa prema kojima se kopije knjiga, časopisa, novina i audiovizualne građe trebaju slati GAPP-u (po 1 primjerak), Nacionalnoj depozitarnoj knjižnici prema GAPP-u (po 1 primjerak) i Kineskoj nacionalnoj knjižnici (po 3 primjerka). NLC također nije odgovorna za registraciju ISBN-a, stoga joj je vrlo teško nabaviti nove kineske publikacije. Izdavači najveći prioritet obveznih primjeraka daju GAPP-u, a zatim NLC-u. Ne uključujući dječje knjige, knjige za mlade, školske udžbenike i priručnike za nastavnike, stopa obveznog primjerka knjiga iznosi oko 70%.

Osim toga, Kineska nacionalna knjižnica je u sporazumu za suradnju za koordinaciju zbirke i dijeljenje resursa s Knjižnicom kineske akademije poljoprivrednih znanosti, Medicinskom knjižnicom kineske akademije medicinskih znanosti, Kineskom geološkom knjižnicom te PLA (akronim od engl. *People's Liberation Army*, tj. Narodnooslobodilačka armija Kine) akademijom vojnih znanosti prema kojemu se svaka knjižnica usredotočuje na vlastitu zbirku. Knjižnica bi trebala prikupljati sve kineske publikacije i najbolje strane publikacije, u skladu sa strategijom razvoja knjižnične zbirke, a to je "Cjelovitost za kineske publikacije i kvaliteta za strane publikacije." Ovim načinom omogućit će NLC-u da se razvije kao međunarodno središte kineskih publikacija i svih publikacija o Kini i Kinezima objavljenih diljem svijeta (Gu, 2011).

5.3. Očuvanje knjižnične zbirke NLC-a i nasljeđe kulture

Jedna je od temeljnih zadaća NLC-a zaštititi i konzervirati drevne knjige, stoga je jedna od glavnih poteškoća s kojom se Kineska nacionalna knjižnica suočava kako sačuvati i

učinkovito iskoristiti kulturna remek-djela dok usmjerava nacionalnu knjižnicu da dobro obavlja srodne aktivnosti.

Iz tih razloga NLC poduzima različite projekte i planove očuvanja te konzervacije, a kao jedan od takvih bio je „Nacionalni strateški repozitorij projekta očuvanja dokumenata“, kojeg je 2015. godine odobrilo Povjerenstvo za nacionalni razvoj i reforme. Ovaj projekt je vitalna nacionalna kulturna inicijativa koja u potpunosti čuva i prenosi nacionalnu kulturnu ostavštinu Kine te jamči sigurnost nacionalne kulture i dugoročni razvoj. Preuzima zadatak sigurnosnog kopiranja i pohrane važnih nacionalnih dokumenata na daljinu, kao i pohranu digitalnih resursa za oporavak nakon katastrofe. Nakon završetka ovog projekta, NLC će stvoriti dojam "Tri prostorije u dva grada", koji se sastoji od „Nacionalnog strateškog repozitorija za očuvanje dokumenata“ u gradu *Chengdeu*, te mosta *Baishi* i ulice *Wenjin* u Pekingu. Spremište pokriva površinu veću od 10.17 hektara, a ukupna građevinska površina projekta je približno 67 000 kvadratnih metara (Sun, 2018).

Plan za očuvanje drevnih kineskih knjiga prva je inicijativa kineske središnje vlade za očuvanje dokumenata u kineskoj povijesti, a pokrenut je 2007. godine. Projekt je provela NLC kao „Kineski nacionalni centar za očuvanje i konzervaciju drevnih knjiga“. Plan za očuvanje drevnih kineskih knjiga postigao je niz značajnih postignuća, uključujući pregled i registraciju drevnih knjiga u zemlji, uspostavu „Nacionalnog repozitorija dragocjenih starih knjiga“, ostvarivanje nacionalnog upravljanja i očuvanja starih knjiga na različitim razinama, određenje „Nacionalnih ključnih institucija za očuvanje i konzervaciju drevnih knjiga“, poboljšanje uvjeta skladištenja starih knjiga, uspostavu višerazinskog sustava razvoja talenata, usavršavanje tima visoko kvalificiranih stručnjaka za očuvanje starih knjiga, ujedno razvitak standarda i smjernica za očuvanje tih knjiga, razvoj znanstvenog pristupa i normalizacije očuvanja starih knjiga, izbavljenje i restauracija oštećenih drevnih knjiga, kao i prikupljanje, objavljivanje, istraživanje tih knjiga te odigrao značajnu ulogu u prenošenju nasljeđa kulture. Osim toga, osnivanje Kineske udruge za očuvanje i konzervaciju starih knjiga potiče suradnju zajednice i poboljšava sustav očuvanja starih knjiga (National Library of China, n.d.). Spremište jedinstvene zbirke *Siku Quanshu* može se vidjeti na slici 7.

Slika 7. Spremište jedinstvene zbirke *Siku Quanshu* (*Complete Library of the Four Branches of Literature*) (Researchgate, n.d.).

Još jedan uspješan nacionalni projekt zaštite dokumenata kojeg je NLC 2012. godine pokrenula je Program očuvanja i konzervacije dokumenata *Minguo*. Projekt je također bio uključen u nacionalni 13. petogodišnji plan. Kineska literatura objavljena između 1912. i 1949. godine središte je Programa očuvanja i konzervacije dokumenata *Minguo*, koji također uključuje katalogiziranje, cenzus, istraživanje, očuvanje i konzervaciju, publikaciju i kompilaciju baze podataka navedene literature. Prema podacima iz 2021. godine, više od 310 000 bibliografskih zapisa i više od 600 000 zapisa o zbirkama iz 22 instituta za prikupljanje *Minguo* dokumenata prethodno je bilo prisutno u bazi podataka. Na temelju toga, NLC je započela s kataloškim uređivanjem literature *Minguo* razdoblja sastavljanjem i fotokopiranjem 4222 monografije *Minguo* građe (Wang, 2021). Otkad je program pokrenut, postigao je mnoga postignuća, uključujući odobrenje posebnog projekta za proučavanje Drugog kinesko-japanskog rata Kineskog nacionalnog fonda za društvene znanosti, a rad na očuvanju drevne građe je postojano napredovao. Nadalje, mehanizam konzervatorskog rada postupno je uspostavljen, postupno su provedeni opći pregledi dokumenata, prikupljanje inozemnih dokumenata postiglo je zapažene rezultate, razmjeri prikupljanja i objavljivanja dokumenata postali su jasni, a zbirka inozemnih dokumenata postigla je zapažene rezultate (NLC news, n.d.).

6. Bibliografska djelatnost NLC-a

Nacionalnu bibliografiju, Skupni katalog i Katalog knjižnične zbirke uređuje i objavljuje NLC. NLC je 1929. godine počela organizirati uređivanje Skupnog kataloga nacionalne bibliografije te je bila uključena u stvaranje preko 30 različitih bibliografija. Od tada je uspostavljen glavni kataložni sustav za kineske knjige. Kineska knjižnična klasifikacija, kineski tezaurus, kineska bibliografska kataložna pravila, kineski strojno čitljivi katalog i drugi standardi i specifikacije među onima su koji promiču rast nacionalnog knjižničkog sustava za čije je sastavljanje odgovorna NLC (National Library of China, n.d.).

Godine 1988. Kineska nacionalna knjižnica započela je s izgradnjom Nacionalne bibliografske baze podataka, a 1990. godine započela je s distribucijom MARC zapisa (Gu, 2008) („akronim od engl. *Machine Readable Cataloging*, odnosi se na međunarodni standard za prikaz i razmjenu bibliografskih podataka u strojnočitljivu obliku, primjenljiv za različite vrste knjižnične građe.“) (Hrvatska enciklopedija, 2021). U periodu od svibnja 1995. do srpnja 1996. godine NLC je dovršila retrospektivnu bazu podataka bibliografskih zapisa za publikacije tijekom 1975 do 1987. godine. Verzija na CD-ROM-u objavljena je u kolovozu 1996. godine tijekom IFLA-e Opće konferencije u Pekingu. Nacionalni znanstveno-tehnološki projekt "Kineska nacionalna bibliografska retrospektivna baza podataka (1949.-1987.)" završen je 1998. godine, a napravljen je u suradnji NLC-a sa Šangajskom knjižnicom, Knjižnicom provincije *Guangdong* i Šenženskom knjižnicom. Obuhvaća oko 400 000 zapisa, odnosno više od 80% publikacija u tom razdoblju (Gu, 2008).

Centar za online knjižničnu katalogizaciju (OLCC, akronim od engl. *Online Library Cataloging Center*, s centrom u NLC-u, upravlja online knjižničnom katalogizacijom diljem zemlje, kako bi se postigao kooperativni razvoj i dijeljenje bibliografskih podataka.) (National Library of China, n.d.) osnovan je u listopadu 1997. godine i donekle je njegov katalog služio kao nacionalna bibliografija. Do kraja 2020. godine bilo je ukupno 14,27 milijuna bibliografskih zapisa koji su bili na kineskom i stranim jezicima. Od toga su 10,08 milijuna zapisi o kineskoj građi (knjige, periodike, novine, disertacije, audio-vizualna građa, elektronički izvori, mikrooblici itd.), a 4,19 milijuna zapisi o stranoj građi (građi na više od 80 različitih jezika) (Yang, Gao & Zhu, 2021). Prema podacima iz 2006. godine, OLCC zadužen je za distribuciju CNMARC zapisa (Gu, 2008) (akronim od engl. *China Machine-Readable Cataloging Format*, format za katalogizaciju kineske građe i razmjenu bibliografskih zapisa u Kini) (Gu, 2014) Nacionalne bibliografije na temelju zapisa od drugih

suradničkih knjižnica kao i zapisa iz NLC-a (Gu, 2008). Stvaranje sustava kineskog nacionalnog bibliografskog portala počelo je 2012. godine, oslanjajući se na skupni katalog OLCC-a.

NLC je završila sastavljanje Izjave o politici Kineske nacionalne knjižnice i najavila službenu provedbu RDA pravila (Yang et al., 2021) (akronim od engl. *Resource Description and Access*, standard je za deskriptivnu katalogizaciju koji daje upute i smjernice za formuliranje bibliografskih podataka.) (Resource Description and Access, 2021) u katalogizaciji svih izvora na stranim jezicima u ožujku 2017. godine (Izvori na stranim jezicima). Dana 1. siječnja 2018. godine Odjel za nabavu i katalogizaciju publikacija na stranim jezicima NLC-a službeno je usvojio RDA. NLC je 2016. godine provela posebno istraživanje kako bi vidjela može li se RDA koristiti za katalogiziranje kineske literature. Na temelju usporedbe između RDA i Kineskih kataložnih pravila, istraživanje je otkrilo da, iako postoje neke razlike između njih i da se CNMARC format koji se koristi za katalogizaciju kineske literature mora modificirati kako bi bio kompatibilniji s RDA, zapravo ne postoji velika razlika. Teoretski je moguće prilagoditi Kineska pravila pomoću RDA, ali taj posao treba staviti na čekanje jer još uvijek postoje mnoga pitanja koja treba razraditi i na teorijskoj i na praktičnoj razini.

NLC je 2020. godine organizirala izradu Nacrta 14. petogodišnjeg plana NLC-a i razvila najnoviju verziju svoje razvojne strategije, koja uključuje istraživanje o stvaranju višedimenzionalnog sustava resursa zbirke, poboljšanje kvalitete zbirke stranih književnih izvora te stvaranje nacionalnog digitalnog mrežnog sustava prikupljanja i pohrane informacija cijele zemlje (Yang et al., 2021).

NLC je dosljedno radila na promicanju integracije i otkrivanja izvora informacija, postavila sustav za pretraživanje *Wenjin*, poboljšala sposobnost otkrivanja izvora i zadovoljila potrebe čitatelja za pronalaženjem raznih izvora na jednom mjestu (National Library of China, n.d.).

7. Digitalni sustav NLC-a i nacionalna digitalna knjižnica

Kineska nacionalna knjižnica započela je i dovršila svoj digitalni knjižnični sustav u ožujku 1999. godine. Sustav je uključivao referentnu implementaciju za indeksiranje i pretraživanje u različitim knjižničnim sustavima, pronalaženje digitalnih izvora, prikupljanje metapodataka te distribuciju i odabir izvora. Sustav je pomogao popularizirati ideju digitalne knjižnice i ponudio osnovnu obuku za prikupljanje, upravljanje i pružanje usluga digitalnih izvora.

Projekt razvoja nacionalne digitalne knjižnice osnovan je 2002. godine, godinu dana nakon što je kineska vlada odlučila posvetiti pozornost razvoju digitalnih knjižnica u državi, a implementacija projekta započela je 2005. godine (Zhen, 2010). Projekt nacionalne digitalne knjižnice finaliziran je 2008. godine (Shen, Wei & Qi, 2008), a digitalna knjižnica imala je dva glavna cilja; prvi je digitalno pohraniti i sačuvati stare rukopise i knjige od kojih su mnoge od iznimne kulturne vrijednosti; drugi cilj je očuvati efemernije oblike današnje dinamične kineske kulture, kao što su web stranice, e-časopise, blogove i sl., tj. one koji se pojavljuju samo elektronički (Ruwart & Zhou, 2006). Općenito se može reći da je cilj projekta bio stvoriti uslugu digitalne knjižnice sa svim značajkama Kineske nacionalne knjižnice. Također uključuje mehanizme i postupke za prikupljanje, digitalizaciju i arhiviranje kineskih izvora informacija, prikupljanje značajnog broja visokokvalitetnih digitalnih izvora, omogućuje te resurse dostupnima na internetu i stvaranje platforme za tehničku podršku prikupljanja, poboljšanja i pohranjivanja digitalnih izvora. Uz to, uspostavlja najveću i najopsežniju digitalnu zbirku kineskih informacija, pruža usluge za nju i integrira je u okvir nacionalne informacijske službe nudeći digitaliziranu kinesku informacijsku uslugu putem interneta u Kini i diljem svijeta (Zhen, 2010).

Nacionalna digitalna knjižnica danas uspješno funkcionira, uspjela je uspješno izgraditi softverske i hardverske platforme, standardi i specifikacije digitalne knjižnice postupno su unaprijeđeni te je uspostavljen početni sustav standarda i specifikacija. Razvoj digitalnih resursa značajno je napredovao, stvarajući repozitorij istaknutih digitalnih izvora za različite skupine ljudi, uključujući djecu i osobe s invaliditetom. Kako bi konačno ostvario pružanje usluga informacija o dokumentima čitateljima, pokrenuo je usluge novih medija putem računala, mobilnog telefona, digitalne televizije, tablet računala, uređaja za čitanje i drugih platformi. Te usluge čitateljima nude obilje digitalnih izvora i interaktivnih prilagođenih usluga digitalne knjižnice (National Library of China, n.d.). Za osobe s oštećenjem vida može se vidjeti na slici 8.

Slika 8. Osoba koristi usluge nacionalne digitalne knjižnice za osobe s oštećenjem vida
(China.org.cn, n.d.).

NLC aktivno provodi Projekt promicanja digitalne knjižnice, a time su narodne knjižnice diljem zemlje sve više povezane jedna s drugom te se u cijeloj zemlji uspostavlja mreža usluga digitalnih knjižnica. NLC aktivno sudjeluje u zajedničkoj izgradnji digitalnih izvora, dijeli te izvore s narodnim knjižnicama na raznim razinama diljem zemlje i zajednički razvija digitalne knjižnice s PLA vojnom regijom *Shenyang*, PLA Drugim topničkim korpusom, Odjelom opće logistike PLA-a i naftnim poljem Tarim (National Library of China, n.d.).

8. Ljudski resursi i znanstveno-istraživačke aktivnosti

NLC provodi načelo "usmjerenosti na ljude", obraća pozornost na razvoj i zapošljavanje talentiranih pojedinaca, gradi sustav obuke osoblja temeljen na "Klasifikacijskoj obuci, hijerarhijskom upravljanju" i nudi široke mogućnosti za različite vrste talentiranih osoba kako bi maksimalno mogli iskoristiti svoje sposobnosti. NLC je također uspjela razviti talentirani tim s optimalnom strukturom, izvrsnom kvalitetom, dobrom poslovnom etikom i sposobnostima pružanja usluga (National Library of China, n.d.). Prema podacima iz godišnjeg izvješća Kineske nacionalne knjižnice iz 2017. godine, do kraja 2016. godine broj dežurnih djelatnika bio je 1529 (Annual report of the National Library of China, 2017).

NLC ima ulogu i opsežne istraživačke knjižnice, stoga pridaje veliku vrijednost znanstveno-istraživačkim aktivnostima. Upravlja istraživanjem za projekte na državnoj i ministarskoj razini, uključujući Nacionalni program za istraživanje i razvoj ključnih tehnologija, Projekt Nacionalnog fonda za filozofiju i društvene znanosti, Projekt za znanstvene i tehnološke inovacije Ministarstva kulture itd. Također u velikoj mjeri financira znanstveno-istraživačke projekte koji se provode u knjižnicama i potiče djelatnike na takav rad. U područjima razvoja i istraživanja knjižničarstva, izgradnje i očuvanja književnih izvora, studija književnosti i filologije, knjižničnih usluga i istraživanja korisnika, digitalne knjižnične tehnologije i primjene te u drugim srodnim područjima, NLC je razvila posebne prednosti i značajke. Osim toga, NLC je jedina knjižnica u Kini s postdoktorskom istraživačkom stanicom (National Library of China, n.d.).

9. Međunarodna perspektiva i suradnje

Kineska nacionalna knjižnica posvećena je jačanju interakcije, razmjene i suradnje s međunarodnim knjižnicama i kulturnim zajednicama te provodi relevantne kulturne sporazume u ime zemlje pridržavajući se strategije koje su dobre za obje strane. Tako je uspjela sukcesivno osnovati Kineski ured za ISSN, IFLA-PAC kineski centar, IFLA-in Centar za kineski jezik i druge te je aktivno sudjelovala u međunarodnim knjižničnim poslovima. NLC je također sklopila partnerstvo s 554 institucije u 118 zemalja i regija za razmjenu publikacija, održavala je i istraživala prijateljske odnose s knjižnicama diljem svijeta, uspostavila kooperativne programe osoblja i razmjenu tehnologije te dijeli resurse s Japanom, Korejom, Singapurom, Australijom, Sjedinjenim državama, Rusijom, Engleskom, Francuskom i drugim državama. NLC aktivno provodi nacionalnu kulturnu strategiju "*Go Out*" i pokreće Svjetsku digitalnu knjižnicu te Digitalne knjižnice Kine, Japana i Koreje i druge projekte međunarodne suradnje. Osim toga, NLC održava izložbe kineskih dokumenata u inozemstvu te provodi Ankete o kineskim drevnim knjigama u inozemstvu i projekte suradnje o digitalizaciji. NLC je također održala konferencije o kooperativnom razvoju i dijeljenju kineskih resursa, konferenciju o suradnji kinesko-sjevernoameričkih knjižnica, Forum za ravnatelje azijskih knjižnica i druge međunarodne konferencije (National Library of China, n.d.). Prema podacima iz 2017. godine o međusobnoj suradnji i razmjeni NLC je primila 56 organiziranih posjeta, a osim toga posjetilo ju je 469 suradnika iz drugih knjižnica tijekom cijele godine. NLC je organizirala 30 posjeta za vlastite suradnike, te je također organizirala 105 posjeta vlastitih suradnika u druge zemlje do kraja 2016. godine (Annual report of the National Library of China, 2017).

10. Zaključak

Kineska nacionalna knjižnica u Pekingu knjižnica je bogate povijesti, osnovana prije više od jednog stoljeća, te danas uspješno služi kao mjesto čuvanja nacionalnih i stranih publikacija, s mnoštvo usluga javnosti, vladi, državnim tijelima, kao i brojnim institucijama i organizacijama. Tijekom godina, Kineska nacionalna knjižnica transformirala se u nazivu, lokaciji i veličini, a današnja zgrada knjižnice otvorena je 2008. godine te sadrži 4 različite komponente. Površinom je treća najveća nacionalna knjižnica svijeta. Knjižnica sadrži bogatu knjižničku zbirku, a ukupna zbirka knjižnice bila je rangirana kao sedma među nacionalnim knjižnicama u svijetu. Uz navedeno, knjižnica poduzima i brojne projekte i aktivnosti kako bi konzervirala te zaštitila rijetku i drevnu građu. Uspješno je izgradila Nacionalnu bibliografsku bazu podataka te stvorila brojne bibliografije. Knjižnica je razvila i vlastiti digitalni knjižnički sustav te nacionalnu digitalnu knjižnicu. Također primjenjuje načelo "usmjerenosti na ljude" te nudi brojne mogućnosti talentiranim pojedincima. Jedna od uloga NLC-a je funkcioniranje kao istraživačka knjižnica, stoga upravlja i istraživanjima državnih projekata. Umrežena je i povezana s mnogim knjižnicama diljem svijeta s kojima provodi brojne projekte.

11. Literatura

- Annual report of the National Library of China.* (2017). Conference of Directors of National Libraries in Asia and https://www.ndl.go.jp/en/cdnlao/meetings/pdf/AR2017_China.pdf
- Chang, S. & Bonavia, D. (2022). Beijing. Encyclopedia Britannica. Pristupljeno 10. 6. 2022. <https://www.britannica.com/place/Beijing>.
- China Railway Construction Engineering Group. (n.d.). [Glavna (sjeverna) zgrada knjižnice NLC-a s trodijelnim dizajnom]. National Library of China. http://www.nlc.cn/newbainiannlc/lzp/lzp100_en.html
- Gu, B. (2008). *National Bibliographies: The Chinese Experience*. Alexandria: The Journal of National and International Library and Information Issues. 20. 10.1177/095574900802000107.
- Gu, B. (2011). *Collection Development in the Digital Age: Changing Roles of the National Library of China*. EALRGA Newsletter.
- Gu, B. (2014). *Marc formats in China: Local or international? = I formati MARC in Cina: esperienza locale o internazionale?* researchgate.net. Pristupljeno 21. 6. 2022. https://www.researchgate.net/publication/282007887_MARC_Formats_in_China_Local_or_International_I_formati_MARC_in_Cina_esperienza_locale_o_internazionale
- History of Chinese Libraries.* (n.d.). Marcia Lei Zeng, Kent State University. Pristupljeno 15. lipnja 2022. <https://marciazeng.slis.kent.edu/Dunhuang/libraryhistory.htm>.
- IFLA. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. Pristupljeno 24. 6. 2022. <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=26951>
- knjižnica. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. Pristupljeno 2. 7. 2022. <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=32130>.
- Lin, S. (1985). Historical Development of Library Education in China. *The Journal of Library History (1974–1987)*, 20(4), 368–386.
- Lin, S. (1998). *Libraries and Librarianship in China*. Greenwood.
- MARC. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. Pristupljeno 21. 6. 2022. <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=38783>

National Library of China. Pristupljeno 10. lipnja 2022. <http://www.nlc.cn/newen/>.

National Library of China. World-architects. (n.d.). Pristupljeno 20. lipnja 2022. <https://www.world-architects.com/en/ksp-engel-frankfurt/project/national-library-of-china>

National Library of China: an Introduction. (n.d.). Dr. Ben Gu's Personal HomePage. Pristupljeno 17. 6. 2022. http://www.bengu.cn/homepage/nlc/nlc_introduction.htm#I.

NLC Archives Office. (n.d.). [Južna zgrada (dio) knjižnice NLC-a, kraj mosta Baishiqiao.]. National Library of China. http://www.nlc.cn/newbainiannlc/lzp/lzp88_en.html

NLC Archives Office. (n.d.). [Metropolitanska knjižnica u hramu Guanhua]. National Library of China. http://www.nlc.cn/newbainiannlc/lzp/lzp01_en.html

NLC Centennial Events Office. (n.d.). [Velika čitaonica u glavnoj zgradi knjižnice]. National Library of China. http://www.nlc.cn/newbainiannlc/lzp/lzp99_en.html

NLC news - The Symposium on Minguo Documents Preservation and Conservation is held in the NLC. (n.d.). National Library of China. Pristupljeno 21. lipnja 2022. http://www.nlc.cn/newen/nlcnews/201804/t20180412_168175.htm

OPAC. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. Pristupljeno 25. 6. 2022. <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=45194>

[Osoba koristi usluge nacionalne digitalne knjižnice za osobe s oštećenjem vida]. (n.d.). China.org.cn. http://www.china.org.cn/china/national/2008-10/15/content_16614900.htm

Ruwart S. & Zhou M. (2006). From Tortoise Shells to Terabytes: The National Library of China's Digital Library Project. *Library Connect*, 4(3), 2–3.

Resource Description and Access (RDA). (26. veljače, 2021). Librarianship Studies & Information Technology. Pristupljeno 21. lipnja 2022. <https://www.librarianshipstudies.com/2017/07/resource-description-and-access-rda.html>

Shen X., Wei W. & Qi X. (2008). General review of National Digital Library development in the National Library of China. *Journal of Data and Information Science*, 1(3/4), 109-127.

[Spremište jedinstvene zbirke Siku Quanshu (Complete Library of the Four Branches of Literature)]. (n.d.). Researchgate. https://www.researchgate.net/publication/282008336_Collection_Development_in_the_Digital_Age_Changing_Roles_of_the_National_Library_of_China.

- Stipanov, J. (2010). *Knjižnice i društvo : od potrebe do mogućnosti*. Školska knjiga.
- Sun, B. (svibanj, 2018). Overview of Cultural Heritage Preservation and Conservation in National Library of China [Presentation]. The 26th Conference of Directors of National Libraries on Asia and Oceania, Naypyitaw, Myanmar.
- Wang, L. (2021). View on the Buildup of New Service Capability of National Library of China From the Point of Development Trend of Reference Work. *International Journal of Library and Information Services (IJLIS)*, 10(1), 61-70.
<http://doi.org/10.4018/IJLIS.2021010105>
- Wong, L. (2016). *National Library of China*. In O. Heckmann (Ed.), *Building Types Online*. Berlin, Boston: Birkhäuser.
https://www.degruyter.com/database/BDT/entry/BDT_17_023/html
- World Digital Library. (n.d.). [Primjerak jedne stranice iz jedinstvene zbirke Zhaocheng Jin Tripitaka.]. Library of Congress. <https://www.loc.gov/item/2021666131/>
- Yang X., Gao L. & Zhu Yu. (2021). The Construction and Prospect of China National Bibliography. *Bibliosphere*. (2), 95-102. <https://doi.org/10.20913/13/1815-3186-2021-2-95-102>
- Yi, Z. (siječanj, 2013). *History of library developments in China*. Proceedings of the 79th IFLA World Library and Information Congress, Singapore.
- [Zgrada Knjižnice drevnih knjiga u ulici Wenjin]. (n.d.). Lemi.
<https://lemiapp.com/lemi/asias-picture-perfect-libraries/national-library-of-china-ancient-books-library>
- Zhen, X. (2010). Overview of Digital Library Development in China. *D-Lib Magazine*, 16(5/6). <https://doi.org/10.1045/may2010-zhen>

Kineska nacionalna knjižnica u Pekingu

Sažetak

Narodna Republika Kina je zemlja s bogatom poviješću arhiva i knjižnica koje se mogu pratiti unatrag više od 2000 godina. Nacionalne knjižnice nastale su u 19. stoljeću, a zadaća im je prikupljanje i čuvanje cjelokupne građe vezane uz određenu zemlju. Nacionalna knjižnica Kine (NLC) je nacionalna knjižnica Narodne Republike Kine koja se nalazi u Pekingu. Prethodnica nacionalne knjižnice Kine bila je Metropolitanska knjižnica, osnovana 1909. godine uz odobrenje Qing dinastije. Zbirka NLC-a sadržava više od 37 milijuna građe (od prosinca 2017.), a taj broj svake godine raste za gotovo milijun. Ukupna zbirka Nacionalne knjižnice Kine nalazi se na sedmom mjestu među nacionalnim knjižnicama u svijetu. Knjižnica se sastoji od četiri komponente: sjevernog dijela knjižnice, južnog dijela knjižnice, Knjižnice drevnih knjiga i Dječje knjižnice. Osim toga, NLC je uspostavila najveći repozitorij digitalnih resursa i bazu usluga u Narodnoj Republici Kini. Odgovorna je za pružanje usluga nacionalnim zakonodavnim tijelima za donošenje odluka, istraživačkim, obrazovnim i proizvodnim institucijama, knjižničnoj zajednici i javnosti. Cilj ovog rada je predstaviti povijesni razvoj i suvremene zadatke kineske nacionalne knjižnice.

Ključne riječi: Narodna republika Kina, Kineska nacionalna knjižnica, knjižnica, Peking

The National Library of China in Beijing

Summary

The People's Republic of China is a country with a rich history of archives and libraries that can be traced back more than 2000 years. National libraries were created in the 19th century, and their task is to collect and preserve all material related to a particular country. The National Library of China (NLC) is the national library of the People's Republic of China located in Beijing. The predecessor of the National Library of China was the Metropolitan Library, founded in 1909 with the approval of the Qing Dynasty. The NLC collection contains more than 37 million volumes (as of December 2017), and this number grows by almost a million every year. The total collection of the National Library of China ranks seventh among national libraries in the world. The library consists of four components: the northern part of the library, the southern part of the library, the library of ancient books and the children's library. In addition, NLC has established the largest digital resource repository and service base in the People's Republic of China. It is responsible for providing services to national legislative decision-making bodies, research, educational and manufacturing institutions, the library community, and the public. The aim of this paper is to present the historical development and contemporary tasks of the Chinese National Library.

Key words: People's Republic of China, National Library of China, library, Beijing